

AGROMAGAZÍN®

mesačník o ekonomike a financiach v agrosektore | ročník XV., číslo: 4/2013

Problémov na trhu s pôdou
stále neubúda, dôležitá je aj pre
mladých farmárov s. 10–11

Finálne závery z rokovania Rady
ministrov k legislatívnym návrhom
reformy SPP 2014–2020 s. 16–17

Téma:
Chemická ochrana a výživa
rastlín s. 27–33

Súťaž NAJ agro dievča
a NAJ agro chlapec

AGROMAGAZÍN je exkluzívny bonus pre predplatiteľov časopisov Slovenský CHOV, Naše pole, Moderná mechanizácia v polnohospodárstve. Samostatne si ho môžete predplatiť na tel.: 037/778 40 70.

Súťaž NAJ agro dievča, NAJ agro chlapec predstavila najmladšiu generáciu budúcich poľnohospodárov

Ing. Ján Huba, PhD.
konateľ vydavateľstva Slovenský CHOV

Zuzana Monková, víťazka súťaže NAJ agro dievča
Michal Mikula, víťaz súťaže NAJ agro chlapec

Hned v úvode otázka na hlavného organizátora súťaže. Aké boli hlavné pohnutky vydavateľstva k tomu, aby vznikla súťaž NAJ agro dievča a NAJ agro chlapec?

Ján Huba (JH): Vo vydavateľstve sme si už pred niekoľkými rokmi uvedomili, že hlavnou výzvou budúcnosti agrosektora je potreba jeho omladenia. I preto sme vysíli s iniciatívou Mladí v AGROBIZNISE, prostredníctvom ktorej sa snažíme o širšie etablovanie sa mladých do slovenského agrobiznisu. Sme radi, že sme získali na svoju stranu Združenie mladých farmárov Slovenska, ktorí nás utvrdzujú o zmysluplnosti celej tejto aktivity. Touto iniciatívou sme už v minulosti podporovali a propagovali študentov a doktorandov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity a povedali sme si, že by bolo vhodné túto oblasť rozšíriť aj o spoluprácu so strednými školami s poľnohospodárskym zameraním. Škôl, kde maturitný odbor súvisí s agrosektorm, je dovedna 19 a k tomu ďalšie školy bez maturity. Keďže týchto škôl nie je malo, bolo by komplikované s nimi súčasne komunikovať, takže sme hľadali riešenie, nejaký „trhák“, ktorý nám umožní úspešný prvý kontakt so všetkými týmito školami. Potrebovali sme vymyslieť niečo, čo budú títo mladí ľudia považovať za tak zaujímavé, že oni sami potlačia zdola na svojich pedagógov, aby sa škola do súťaže prihlásila. Preto sme zvolili akciu v podobe tejto súťaže, ktorá mala ambíciu zaujať nielen spo-

mínané školy, ale aj médiá. Považujeme to za zaujímavý spôsob ako Slovensku ukázať, že tu máme stredné poľnohospodárske školy a v nich súkromných ľudí. Chceme ukázať, že sú tu mudri, pekní a sebavedomí mladí ľudia, ktorí chcú svoj život zasvätiť dorábaniu chleba.

No a určite mi je sympatické aj to, že do finále postúpili aj študenti, ktorí majú možnosť z práce na poli. Karin Kópková, ktorá skončila na 3. mieste, sa spoločne s mamou stará o 6 ha farmu. Michal Mikula má zas pocit, že sa doslova narodil v traktore, napriek tomu, že pochádza z nepoľnohospodárskej rodiny.

Súťaž sa stretla s úspechom nielen zo strany poľnohospodárov, ale i médií. Aké máte dojmy z celého jej priebehu, resp. dojmy zo súťažných študentov?

JH: Súťaž bola rozdenená do troch kôl. Výber zo školského kola sme nechal na samotných školach, ktoré dostali štatút súťaže. Semifinále, ktorého sa zúčastnilo 24 dievčat a 24 chlapcov postupujúcich zo školských kôl už bolo pred väčším auditóriom, keďže sme ho spojili s nami každoročne organizovanou konferenciou AGROBIZNIS, ktorej sa tento rok zúčastnilo takmer 300 účastníkov pôsobiacich v agrosektore a študentov. Podobné publikum sme videli aj počas finálového kola, ktoré bolo okrem iného nabité i najsledovanejšími médiami v SR, takže študenti pri odpovediach na naše otázky museli prejavíť značnú dávku od-

vahy, keď sa postavili pred takéto auditórium. Moje osobné dojmy sú také, že tito mladí ľudia sú nepochybne oveľa odvážnejší ako sme boli kedykolvek v ich veku my. Tento svoj klubok, ktorý mám na hlave, dávam pred nimi dolu. Druhou vecou, ktorú sme si všimli už počas semifinále, je skutočnosť, že mnoho z týchto študentov sa orientuje na študijné odbory ako je kynológia, hipológia a záhradná architektúra, príčom pomere malá pozornosť je venovaná tým tradičným odborom agrárnej pravovýroby ako je rastlinná výroba, živočišná výroba, mechanizácia a podobne. Ukazuje sa, že je potrebné robíť viac takýchto akcií, aby sme prilákali mladých ľudí aj do týchto tradičných odborov, ktoré sú v pravovýrobe žiadanejšie. A veľmi ma nadchla úprimnosť týchto mladých ľudí. Porota totiž

ako pri výbere do finále hodnotila aj ich vzťah k poľnohospodárstvu. Samozrejme, väčšiu časť postúpilo do finále malí tí, ktorých hlavný záujem bol späť s chlebovým odvetvím. Úprimnosť v tom, že aj keď niektorí vedeli, že na to, aby postúpili do finále, im pomôže odpovedať, že chcú robiť v poľnohospodárskej pravovýrobe, napriek tomu povedali to, čo naozaj plánujú. Jeden chcel odísť pracovať do Nemecka, iná trénovať profesionálne tenis. Bolí úprimný, aj keď tušili, že ich odpovede im zahatajú cesta do finále. A to sa mi páčilo. Klobúk dávam dolu druhýkrát.

Čo vás motivovalo k tomu, že ste sa rozhodli štудovať na škole s poľnohospodárskym zamieraním?

Zuzana Monková (ZM): Osobne ma veľmi bavi

ekonomika, ktorá je odborom kvanta možností, príčom sústreďenie sa na poľnohospodárstvo považujem za akési oživenie celého tohto smeru. Zastávam totiž názor, že tradičná ekonomika musí byť niečím oživená, aby tradičné prepočty a kalkulácie boli zaujímavé. Veľmi sa mi páči, keď je tento odbor obzvláštnený napr. chovom zvierat či témami spojenými s rastlinnou výrobou. Zrejme toto je moja najväčšia motivácia, ktorá ma doviedla k rozhodnutiu študovať na škole s poľnohospodárskym zameraním.

Michal Mikula (MM): K poľnohospodárstvu som inklinoval už od svojich detských čias, napokon som veľkým fanúšikom poľnohospodárskej techniky. Po základnej škole prišiel na rad rozhodovanie, kam ďalej, príčom volba padla na

školu, ktorá má k poľnohospodárstvu najbližšie.

V súčasnej dobe je v očiach viacerých mladých ľudí poľnohospodárstvo zaznávané, s nálepkou odvetvia s nízkou lukrativitou a ako tiež ekonomicky menej stabilné odvetvie. Aký máte názor na súčasné smerovanie agrosektora vy?

Miško Mikula (MM): K poľnohospodárstvu som inklinoval už od svojich detských čias, napokon som veľkým fanúšikom poľnohospodárskej techniky. Po základnej škole prišiel na rad rozhodovanie, kam ďalej, príčom volba padla na

ZM: Aj keď možno viacerí ľudia zdieľajú názor o nelukratívnosti poľnohospodárstva ako odvetvia, ja si to vôbec nemyslím. Už len keď sa pozrieme na hlavné poslanie poľnohospodárstva, ktorým je produkcia potravín, tak pochybujem, že ešte niečo lukratívnejšie existuje. Ľudia sa však naučili bráť fakt, že potraviny sú bežne dostupné a v hojnom množstve, za samozrejlosť a i preto možno nevnímajú to, aká je práca v tomto odvetví dôležitá a teda i lukratívna. Bez poľnohospodárstva si totiž neviem predstaviť fungovanie ľudstva. Takže o nelukratívnosti tohto odvetvia v skutočnosti nemôže byť ani reč.

V očiach mladých ľudí sa postupne formuje vízia ich budúcich cieľov, budúceho uplatnenia. Je tá vaša budúca vízia spojená s poľnohospodárstvom? V akom smere?

ZM: Keďže som momentálne už v maturitnom ročníku, tak zvažujem svoje budúce smerovanie dosť intenzívne. V prvom rade by som sa chcela dostať na vysokú školu a keďže chcem pokračovať vo svojom súčasnom smerovaní, tak moja voľba je jasná. Fakulta ekonomiky a manažmentu na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre. A samozrejme, po štúdiu by som sa určite nebránila tomu, aby som našla aj reálne uplatnenie v konkrétnom agrárnom podniku, kde by som sa rada venovala ekonomickým otázkam. Dnešná ekonomická situácia v slovenskej agrárnej pravovýrobe nie je lichotivá, preto je riešenie týchto otázok pre mňa súčasne výzvou. Verím, že i ďalšie štúdium ekonomiky agrosektora mi pomôže nadobudnúť znalosti a skúsenosti, ktoré následne budem môcť využiť v prospech rozvoja firmy, v ktorej nájdem uplatnenie.

MM: Priznám sa, že som skôr technický typ ako študijný. I preto sa skôr v budúcnosti vidím v pozícii odborníka na techniku a technológie v poľnohospodárstve. Snažiť sa robíť kvalitnú prácu, ktorú agromanažéri ocenia. Napriek tomu, že ma technika baví, nie som zástancom neustáleho „čačkania“ strojov novými technológiami. Množstvo z nich sa aj tak nevyužíva. Takže do budúcnosti jednoznačne práca s poľnohospodárskou technikou. To je moja osobná vízia.

Zamestnanosť v poľnohospodárstve z roka na rok klesá. Nemáte obavy, že uplatniť sa v tomto segmente nebude až také jednoduché?

ZM: Ekonomika hýbe svetom, bez ohľadu na to, o aké odvetvie národného hospodárstva ide, preto verím, že som si zvolila ten správny študijný smer, vďaka ktorému nebudem mať problém uplatniť sa v budúcnosti i v poľnohospodárstve.

MM: Verím, že i mne sa podarí uplatniť sa v tomto odvetví napriek tomu, že sektor potrebuje z roka na rok menej pracovných sôl. Ľudí, ktorí dokážu pracovať s dnešnou modernou poľnohospodárskou technikou, je málo a je po nich dopyt aj zo strany samotných agropodni-

„Vo vydavateľstve sme si už pred niekoľkými rokmi uvedomili, že hlavnou výzvou budúcnosti agrosektora je potreba jeho omladenia. I preto sme vyšli s iniciatívou Mladí v AGROBIZNISE, prostredníctvom ktorej sa snažíme o širšie etablovanie sa mladých do slovenského agrobiznisu.“

kov. Na tom chcem stavať a uplatniť sa v tejto oblasti.

Čo takto zájsť s úvahami ešte ďalej: Vedeli by ste si predstaviť samých seba ako hlavných manažérov podnikajúcich v agrosektore? Chceli by ste mať raz svoju vlastnú firmu?

MM: Je to príjemná predstava, no s prihliadnutím na dnešnú byrokraciu v štáte a podnikateľské prostredie predpokladám, že založenie vlastnej firmy nebude až také jednoduché. Ak by sa to predsa len podarilo, skúsil by som podnikať v oblasti poskytovania služieb farmárom. Počas letnej žatevnej špičky je techniky vždy nedostatok, takže tu vidím istý priestor pre to, ako by sa dalo uchytiť s vlastným podnikateľským plánom.

ZM: Znie to lákavo, no ani ja by som sa taktiež nehrnula hneď do vlastného podnikania. Najprv by bolo mojím hlavným cieľom nadobudnúť čo najviac praxe, aby som čo najlepšie spoznala reálne fungovanie odvetvia, v ktorom by som chcela podnikať. Takže určite najskôr chcem nadobudnúť skúsenosti ako zamestnanec. No a potom by sa už videlo. Ale založiť si raz svoju vlastnú firmu by bolo zaujímavé. No ľahké to zrejme nebude, keďže začať podnikať v agrárnej pravovýrobe je náročné na vstupný kapitál, čo môže byť veľkou prekážkou. Uvidíme.

Predstavte si, že chcete získať pracovné miesto podľa svojich predstáv v špičkovom agropodniku. Čím by ste sa rozhodli v snahe získať tento vami želaný post a hlavný manažment príslušného podniku zaujať?

ZM: Flexibilita, komunikatívnosť, ochota sa učiť – asi týmto vlastnosťami by som sa snažila presadiť. Zatiaľ nemám žiadne praktické skúsenosti, to všetko mám ešte pred sebou, takže týmto zaujať nateraz príležitosť nemám. No verím, že ak by som takú príležitosť dostala, tak sa budem snažiť uspieť a tých, ktorí by mi túto šancu dali, nesklamať.

MM: Vždy sa snažím odviesť prácu čo najkvalitnejšie. Ak by som dostał dôveru manažmentu podniku, tak by som sa snažil túto svoju devízu uplatniť aj v praxi.

Prvý ročník súťaže NAJ agro dievča, NAJ agro chlapiec je vo finále. Ako sa pozeráte na ďalšiu budúcnosť tejto súťaže?

JH: Finále súťaže sa konalo počas výstavy AGRO SALÓN, ktorá je usporadúvaná v dvojročných intervaloch. Takže prvá úvaha bola, že i túto súťaž by sme organizovali v dvojročnom intervale. Keď som to však povedal študentom, zaznalo jednoznačne „nie, my chceme súťaž každý rok“. Taktiež som sa stretol s požiadavkou, že tí istí študenti, ktorí sa zúčastnili prvého ročníka, by sa chceli prihlásiť aj na budúci rok. Záujem mladých ľudí o túto súťaž hovorí za všetko a pre nás, organizátorov, je to jasné signál, aby sme rovnakú súťaž, verme, že obohatenú o ďalšie aktivity, zorganizovali aj na budúci rok.

**Za rozhovor podľakoval D. Karkulin
Snímky: M. Dukes, E. Ballay**